

утримання. Пропозиція, 8, 134–137.

2.Стояновський, В. Г., Коломієць, І. А., Гармата, Л. С., Камрацька, О. І. (2018). Зміни морфофункціонального стану органів ендокринної та імунної систем перепелів промислового вирощування за дії стресу. Фізіологічний журнал, 64(1), 25–33.

3.Стояновський, В. Г., Островська, М. Ю., Коломієць, І. А. (2013). Постембріональний розвиток імунної системи кишечника птиці. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького, 15, 3(57), 257–262.

4.Сурай, П., Фотіна, Т. (2012). Стреси в птахівництві: молекулярні механізми. Пропозиція, 9, 130–132.

5.Хомич, В. Т., Дишлюк, Н. В., Мазуркевич, Т. А., Усенко, С. І. (2013). Морфофункціональний стан лімфоїдної тканини імунних утворень органів травного каналу курчат і каченят віком від однієї до 25 діб. Наукові праці Південного філіалу НУБіП України «КАТУ». Серія «Ветеринарні науки», 151, 278–282.

УДК 619:617-001.5:636.7.

МОНІТОРІНГ ПАТОЛОГІЙ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ У ДРІБНИХ ТВАРИН В УМОВАХ МІСТА ОДЕСИ

Коренєва Ж. Б., к.вет.н., доцент

Одеський державний аграрний університет, Одеса, Україна

Телятніков А. В., д.вет.н., професор

Одеський державний аграрний університет, Одеса, Україна

Чеботарьова А. М., к. мед. наук, головний лікар ВЦ «Фаворит»,

Гуніч В. В., к. вет. н., доцент

Одеський державний аграрний університет, Одеса, Україна

В тезах наведені статистичні дані найбільш поширених патологій опорно-рухового апарату у дрібних тварин. Автори вивчили особливості морфологічних змін при патологіях кісток. На підставі проведеного аналізу зроблено висновки, що більшість захворювань кісткової тканини виникають у тварин з віком, в силу певних змін в організмі, порушенні гормональної регуляції, ожирінні, розвитку запальних процесів в органах дихання, травлення тощо. Патології найчастіше зустрічаються в трубчастих кістках, особливо передніх кінцівок та кістках черепа.

Ключові слова: комп'ютерна томографія, патологія опорно-рухового апарата, дрібні тварини.

Постановка проблеми. Сьогодні, в умовах мегаполісів, утримується велика кількість дрібних та екзотичних тварин, але не завжди умови їх утримання, годівлі та рухового навантаження відповідають нормам, тому патології опорно-рухового апарату у цих тварин досить поширені і різноманітні. Кісткова тканин потребує постійного збалансовано живлення, тому при відсутності поживних речовин чи їх нестачі можуть мати розвиток різноманітні патологічні процеси саме в кістках. Крім того, останнім часом часто діагностуються патології хребетного стовпа, кісток, суглобів, які є результатом вроджених чи спадкових захворювань кісткової системи. Всі вродженні та спадкові патології незворотні, погано піддаються лікуванню, з віком прогресують, а головне погіршують стан домашнього улюбленця. Основними джерелами хронічних патологій є травми з процесами запалення, дегенеративні процеси в сполучній тканині. [1-6]

Виклад основних матеріалів дослідження. Метою роботи стало проведення моніторингу, щодо поширення патологій опорно-рухового апарату у собак та обґрунтування різних методів діагностики.

Поширеними патологіями опорно-рухового апарату у собак є різноманітні остеомієліти, періостити, пухлинні ураження, а також остеоартрози, артрози, різноманітні дисплазії, в т.ч плечового і кульшового суглобів, пошкодження міжхребцевих дисків.

показав аналіз проведених досліджень, то всі ці патології кісткової тканини можуть бути пов'язані в основному з розвитком запальних та дистрофічних процесів в кістковій тканині, а також в суглобах які мають зв'язок з ураженими кістками. Розвиток цих патологій тривалий, розвиваються вони поступово, тривалий час залишаються непоміченими для господарів тварин.

Більша частина патологій опорно-рухового апарату виникає, внаслідок старіння організму тварин, змін гормонального фону, розвитку хронічних патологій нирок, печінки, органів шлунково-кишкового тракту.

Значний відсоток тварин підходячи до похилого віку 6-8 років, в силу зміненого обміну речовин, порушення функції ендокринних залоз, зменшення рухового навантаження, переїдання, незбалансованості раціонів мають надмірну вагу, яка може перевищувати середню вагу по породі до 40-50% (такси, боксери, ротвейлери, добермани, пінчери, бульдоги, бассети). Тварини, зазначених порід собак, мають генетично обумовлену схильність до розвитку патологій кісток та суглобів. З віком і збільшенням ваги тварин, ці проблеми загострюються і відмічається поступове розвинення патології кісток та суглобів. В силу збільшеного навантаження на передні кінцівки кістки деформують, викривляються, змінюється конфігурація суглобів, відмічається кульгавість.

У собак крупних порід, які ведуть активний спосіб життя, часто діагностуються дисплазії суглобів, які є генетично обумовленими і розвиваються в будь якому віці.

У собак дрібних порід, найбільш поширеною патологією є вивих ліктя, що є наслідком вроджених патологій голівок променевої кістки. Також почастишали випадки патології Лагга-Кальва-Пертеса, що пов'язана з асептичним ураження голівки стегнової кістки. Остеохондропатії є наслідком поступового утворення на голівці та шийці стегнової кістки дрібних ділянок некрозу, які з часом збільшуються, а тканини кістки повністю руйнуються.

Пухлини кісток спостерігалися у собак різного віку, але найчастіше у віці старше 9 років, що становить майже 50%. Найчастіше пухлини зустрічаються у великих трубчастих кістках: плечова, променева, стегнова, великогомілкова. Почастішали випадки розвитку пухлин кісток голови та хребетного стовпа. Щодо ураження кісток черепа, то найчастіше діагностувалися новоутворення кісток нижньої щелепи.

Першою клінічною ознакою патології кісток у собак є кульгавість. Господарі вважають, що собака травмувала лапу на прогулянці, дають вихованцю знеболюючі та протизапальні препарати і на деякий час кульгавість зменшується чи навіть зникає. Але з часом, з збільшенням і поширенням ділянки ушкодження кульгавість не зникає, тварина, стає неспокоїною, з'являється біль.

Рентгенорадіологічне дослідження. Найбільш доступний і відносно недорогий метод діагностики патологій кісткової тканини. Метод уточнює межі ураження, визначає структуру, допомагає в диференційній діагностиці різноманітних патологій кісток.

Комп'ютерна томографія (КТ). Метод більш точно пошарово описує кісткову патології, дає об'ємне зображення патологічних процесів в кістковій тканині.

УЗД опорно-рухового апарату. Метод недорогий, але дозволяє діагностувати більш дрібні патології (тріщини), але тільки в поверхневих шарах кісток.

Висновки.

1. Основними етіологічними чинниками патологій опорно-рухового апарату у тварин є дистрофічні зміни, які мають місце при старінні, тривалих запальних процесах,

травмуванні, гіподинамії, порушенні ендокринної регуляції, зниженні функції імунної системи.

2. Комп'ютерна томографія на відміну від рентгену та УЗД, це метод пошарового дослідження ураженого органу. Є можливість отримати зображення в різних осьових зрізах. Її призначають при всіх патологіях опорно-рухового апарату для уточнення діагнозу патології суглобів, поширення кісткової патології та м'які тканини, виявленні порушення структури та кровотечі, добре виявляються кісти в кістках, грижі, всі стадії метаболічних патологій.

Список літератури

1. Дмитриев В.С., Хомин Н.М. Частота возникновения и особенности переломов костей периферического скелета у собак. Научный вестник Львовского национального университета ветеринарной медицины та біотехнологій імені С.З. Гжицького 2017. С.180-183
2. Карпенко Л.Ю., Бахта А.А. Нарушения метаболизма костной ткани: диагностика, биохимические маркеры, способы коррекции. С.39-41
<http://дальзиви.рф/images/konferenziya2.pdf#page=39>
3. Нетюхайло Л.Г., Ищейкина Л.К. Формы нарушения метаболизма костной ткани. Обзор литературы «Молодой ученый» № 8 (11), 2014. С.122-127.
4. Олейник В.А. Эндокринный остеопороз / В.А. Олейник // Проблемы остеологии. 2000. Т. № 1. С. 65-79
5. Рахит у собак В мире научных открытий . 2016. С.310-312.
<http://lib.ugsha.ru:8080/bitstream/123456789/10646/1/2016-10-310-312.pdf>
6. Тронькина Е.И. Понятие о возникновении остеомаляции у собак. 2017. С.240-242.
<http://lib.ugsha.ru:8080/bitstream/123456789/12593/1/2017-16-240-242.pdf>

УДК 619:617-089:615.273.5

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ МІСЦЕВИХ КОАГУЛЯНТІВ ЗА КРОВОТЕЧ У НЕПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН

Кривий М.Ф., асистент

Франчук-Крива Л.О., к.вет.н., асистент

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

***Анотація.** Досліджено ефективність препаратів місцевих гемостатиків при зупинці капілярних кровотеч. Найбільш ефективним виявився препарат Сургіспон (Індія) на основі желатинової субстанції, який призводив до остаточної зупинки капілярної кровотечі на місці аплікації через $73,0 \pm 11,0$ секунди.*

***Summary.** The effectiveness of local hemostatic drugs in stopping capillary bleeding has been studied. The most effective drug was Surgispon (India) based on a gelatinous substance, which led to the final cessation of capillary bleeding at the application site after 73.0 ± 11.0 seconds.*

***Ключові слова:** кровотеча, гемостатики, коту*

***Keywords:** bleeding, hemostatics, cats*

Постановка проблеми. Кровотеча – є небезпечним і підступним супутником багатьох травм, поранень і післяопераційних ускладнень. Жодна операція, яка супроводжується порушенням цілісності тканин, не проходить без пошкодження судин і втрати крові. Кровотечі ускладнюють перебіг основного захворювання і підвищують відсоток летальності серед тварин [3].

Під кровотечею (*haemorrhagia*) розуміють витікання крові з ушкодженої судини в тканини, порожнини організму, зовнішнє середовище, внаслідок порушення цілісності